

Przegląd
Polityki rolne w krajach OECD
Agenda pozytywnych reform

Overview

Agricultural Policies in OECD Countries

A Positive Reform Agenda

Polish translation

Przeglądy są tłumaczeniami fragmentów publikacji OECD.

Są dostępne bezpłatnie w księgarni internetowej pod adresem :

www.oecd.org/bookshop/

Niniejszy Przegląd nie stanowi oficjalnego tłumaczenia materiałów OECD.

ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT

ORGANIZACJA WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ I ROZWOJU

Podsumowanie

Niniejsze opracowanie określa kluczowe elementy pozytywnej agendy reform dotyczących polityk rolnych w krajach OECD. Jego celem jest nakreślenie możliwych sposobów czerpania korzyści przez kraje członkowskie ze zorientowania na rynek oraz otwartego handlu. Jednocześnie poruszone zostało szerokie spektrum celów na szczeblu krajowym, w tym również celów związanych z dochodami gospodarstw rolnych, ze środowiskiem naturalnym, zabezpieczeniem i bezpieczeństwem żywnościowym oraz możliwości rozwojowych obszarów wiejskich. Koncentrując się na przyszłości obszarów wiejskich, autorzy opracowania unikają wyrażania sądów na temat konkretnych polityk obowiązujących w poszczególnych krajach. Rozważają ekonomiczne skutki alternatywnego podejścia do reformy polityki rolnej bez uprzedzania negocjacji dotyczących handlu artykułami rolnymi.

Opracowanie opiera się na głównej przesłance, że realizacja wielorakich celów polityki rolnej możliwa jest jedynie przy jednoznacznym i wymiernym zdefiniowaniu poszczególnych celów. Jasno określone cele pozwalają na wybór najskuteczniejszych i najbardziej wydajnych instrumentów polityk, których zastosowanie jest możliwe bez nieuzasadnionego nakładania ciężarów na inne państwa. Wyróżnia się dwie kategorie krajowych polityk rolnych, a mianowicie polityki koncentrujące się na usuwaniu niedoborów rynkowych poprzez zapewnienie tego, co służy ogółowi, np. czystsze środowiska naturalnego czy atrakcyjnych obszarów wiejskich, oraz polityki skupiające się na dochodach osiągniętych przez gospodarstwa rolne.

O wiele częściej niż ma to miejsce obecnie, można podejmować działania w celu skuteczniejszego zapobiegania niedoborom rynkowym u źródeł, na przykład pobierając opłaty z tytułu kosztów ponoszonych przez ogół (np. za zanieczyszczanie środowiska) oraz płacąc za korzyści służące ogółowi dostarczane w niedostatecznym zakresie przez sam rynek (np. atrakcyjne tereny wiejskie). W niektórych przypadkach ta «wspólność» produkcji i dbałości o dobro ogółu oraz koszty administracyjne sprawiają, że dane zalecenie okaże się niepraktyczne. Po stronie dochodów, polityki niepowiązane z decyzjami dotyczącymi produkcji i konsumpcji mogą być dużo bardziej skutecznym źródłem ukierunkowanego wsparcia gospodarstw niż rozwiązania stosowane wobec całego sektora, takie jak dopłaty do cen.

Polityki mające na celu usuwanie niedoborów rynkowych będą miały przełożenie na dochody rolników. Dlatego też wszelkie kwestie dotyczące dochodów powinny być omawiane z uwzględnieniem środków i kroków podejmowanych dla skorygowania tych niedociągnięć. W takim kontekście, przykładowo, szoki dochodowe wywołane między innymi reformą polityki rolnej mogą uzasadniać przejściowe rozbicie płatności, podczas gdy problemy związane z

dochodami zaniżanymi z przyczyn strukturalnych można rozwiązywać poprzez zapewnienie im wsparcia w ramach polityki fiskalnej i społecznej realizowanej w obrębie całej gospodarki.

Koszty netto nieefektywnych polityk uprawianych na szczeblu krajowym wykraczają poza granice danego kraju i potęgują się na rynkach międzynarodowych. Dlatego sama w sobie reforma handlu artykułami rolnymi jest konieczna, przy czym szeroko zakrojone negocjacje wielostronne mogą odegrać istotną rolę w promowaniu cennych reform krajowych. Negocjacje będące następstwem konferencji w Doha mogą kontynuować proces zapoczątkowany z sukcesem przez Porozumienie dot. rolnictwa zawarte na koniec Rundy Urugwajskiej. O ile jednak reforma handlu rolnego powinna przynosić korzyści szerokiej grupie beneficjentów, o tyle nie wszyscy od razu odczują te korzyści. Stąd, w ramach ułatwień dostosowawczych może pojawić się potrzeba udzielenia przejściowej pomocy tym, którzy ucierpieli na skutek wprowadzenia reformy.

Kraje rozwijające się nie będące członkami OECD skorzystałyby w znacznym stopniu z lepszego dostępu do rynków OECD, któremu towarzyszyłaby pomoc w wielu obszarach, takich jak, między innymi, budowanie potencjału eksportowego oraz traktowanie uprzywilejowane lub zróżnicowane.

Niniejsze opracowanie uznaje potrzebę stopniowego dopracowywania elementów pozytywnej agendy reform. Zawiera również wniosek, że reforma polityki rolnej przyniesie poprawę ogólnego dobrobytu i utoruje drogę nowym sposobom formułowania polityk, które będą stanowić podwaliny bardziej zrównoważonego światowego systemu żywnościowego i rolnego.

Spis treści oryginalnej angielskiej wersji niniejszej publikacji *(bez załączników, listy pól, tabel i wykresów)*

I. Wstęp

II. Krajowa polityka rolnicza

- a. Jak daleko sięga wsparcie dla rolnictwa?
- b. Jakie są cele założeń dla rolnictwa?
- c. Jaka jest skuteczność założeń dla rolnictwa przy osiągnięciu przychodów?
- d. Jaka jest skuteczność założeń dla rolnictwa w naprawianiu niepowodzeń rynkowych?
- e. Jak można uzgodnić cele związane z przychodami i niepowodzeniami rynkowymi?

III. Założenia dla rolnictwa

- a. Dlaczego reformy w rolnictwie mają znaczenie?
- b. Jaki mają wpływ reformy rolnictwa na kraje rozwijające się?
- c. Osiągnięcia Rundy Urugwajskiej
- d. Reformy dotyczące dostępu do rynku
- e. Reformy dotyczące dotowania eksportu
- f. Reformy krajowych polityk wsparcia

IV. Agenda reform w rolnictwie

- a. Nagłówek
- b. Nagłówek

Uwagi

Bibliografia

Niniejszy *Przegląd* stanowi tłumaczenie fragmentów poniższych dokumentów OECD pierwotnie opublikowanych pod następującymi tytułami, angielskim i francuskim:

**Agricultural Policies in OECD Countries: A Positive Reform Agenda
Politiques agricoles des pays de l'OCDE : un programme de réforme
constructif**

© 2002, OECD.

Publikacje OECD oraz egzemplarze *Przeglądów* dostępne są w księgarni internetowej OECD pod adresem www.oecd.org/bookshop/
Należy wpisać „overview” (przegląd) w polu „Title search” na stronie księgarni internetowej lub wpisać tytuł angielski publikacji (Przeglądy są powiązane z oryginalnymi publikacjami w języku angielskim).

Za przygotowanie *Przeglądu* odpowiada dział Praw Autorskich i Tłumaczeń,
Dyrektoriat ds. Spraw Publicznych i Komunikacji
email : rights@oecd.org / Fax: +33 1 45 24 13 91

© OECD, 2003

Kopiowanie niniejszego *Przeglądu* jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.